

Hyvinkään kaupungin kuljetusopas

Esiopetus

Perusopetus

Sisällysluettelo

Hyvinkään kaupungin kuljetusopas.....	3
Kuljetusten myöntämisen perusteet.....	3
Esiopetuskuljetukset	4
Esiopetus- ja koulumatkan pituus.....	4
Matkan vaarallisuus.....	5
A1-kielen opetus	5
Uskonnon opetus.....	5
Vieraassa kunnassa koulua käyvät oppilaat.....	5
Maahanmuuttajalasten kuljetukset.....	6
Aamu- ja iltapäivätoiminnan kuljetukset.....	6
Työelämään tutustuminen	6
Kuljetusten järjestämisen periaatteet	7
Saattokorvaus.....	7
Kuinka kuljetusta tai korvausta haetaan?	8
Kuljetuksen aikana	8
Poikkeustilanteet.....	9
Vahinko tai ilkivalta	9
Koulukuljetuksen myöhästyminen.....	9
Pysäkin sijainti	9
Kova pakkaneen.....	9
Reklamaatiot.....	9
Liikenneturvallisuus	10

Esi- ja perusopetuksen kuljetukset

Hyvinkään kaupungin kuljetusopas

Perusopetuslaissa määritellään ehdot, joiden täytyessä kaupunki järjestää esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaille koulukuljetuksen. Kuljetuksen sijasta oppilaan huoltajalle voidaan korvata kuljetuskustannuksia (ns. saattokorvaus). Muiden kuin kaupungin kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden huoltajat ovat itse velvollisia järjestämään lastensa kuljetukset parhaalla katsomallaan tavalla. Myös kuljetusoppilaiden vanhemmat voivat järjestää lastensa koulumatkat, mikäli katsovat, ettei kunnan tarjoama perustaso ole heille riittävä ja vastaavat tällöin syntyvistä kustannuksista.

Tämä opas sisältää ne periaatteet, joiden mukaan oppilaille myönnetään kaupungin kustantama kuljetus, kerrotaan kuljetusten järjestämisestä eri kulkumuodoittain sekä annetaan ohjeita kuljetuksen hakemiseksi, kuljetusten aikaiseen käyttäytymiseen ja poikkeavien tilanteiden varalle.

Huoltajat ovat aina ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä.

Kuljetusten myöntämisen perusteet

Kuljetuksista päätetään perusopetuslain sekä opetuslautakunnan tekemien periaatepäätösten mukaisesti.

Pääsääntöisesti Hyvinkään kaupunki voi myöntää kuljetuksen oppilaille, joiden kotikunta on Hyvinkää. Poikkeuksena on lastensuojelulain perusteella Hyvinkäälle sijoitetut oppilaat, joiden kotikunta voi olla muu kuin Hyvinkää.

Kuljetukset järjestetään tai korvataan vain kodin ja koulun väliselle matkalle, ellei tässä oppaassa ole jäljempänä toisin mainittu. Hyvinkään kaupunki myöntää kuljetuksen vain yhdestä osoitteesta, joka on oppilaan väestörekisteriin merkitty vakituinen asuinpaikka. Perusopetuksen oppilaalle voidaan kuljetus sopia tehtäväksi kodin ja koulun välisen kuljetuksen sijasta myös pysyvän hoitopaikan (koko lukuvuoden ajan jokaisena koulupäivänä) ja koulun välillä, mikäli tämä ei edellytä muutoksia olemassa oleviin kuljetusjärjestelyihin (kuljetusreitit, reitin pituus).

Lapsi tai oppilas voi saada enintään kaksi kuljetusta koulupäivää kohden. Tästä poikkeuksen voi muodostaa uskonnonopetuksen järjestämisestä johtuvat järjestelyt.

Esiopetuskuljetukset

Kuljetusetuus koskee hyvinkääläisiä, Hyvinkäällä esiopetukseen osallistuvia perusopetuslain mukaiseen maksuttomaan esiopetukseen oikeutettuja oppilaita, joiden matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen on kolmea kilometriä pitempi.

Kuljetusetuuteen on oikeutettu myös oppilas, jolle edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi (*lisätietoja kohdassa 1.5*).

Esiopetuskuljetus järjestetään kunnan osoittamaan esiopetuksen järjestämispaikkaan esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen tarve huomioiden. Mikäli vanhemmat haluavat lapselleen esiopetuspaikan muusta kuin kotia lähinnä olevasta esiopetuksen järjestämispaikasta, ei oppilaalla ole oikeutta esiopetuksen kuljetusetuuteen.

Esiopetus- ja koulumatkan pituus

Hyvinkään kaupunki järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvaa oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos:

- esiopetuksen oppilaan matka on lyhyintä käyttökelpoista reittiä pitkin yli 3 kilometriä.
- 1. - 3. luokan oppilaan koulumatka on lyhyintä käyttökelpoista reittiä pitkin yli 3 kilometriä.
- 4. - 9. luokan oppilaan koulumatka on lyhyintä käyttökelpoista reittiä pitkin yli 5 kilometriä.
- Hyvinkääläisen 10.luokkaa käyvän oppilaan koulumatka on lyhintä käyttökelpoista reittiä pitkin yli 5 kilometriä.

Matka mitataan oppilaan kotipihaan esiopetuspaikan tai koulun pihaan lyhyintä käyttökelpoista ja jalankulkukelpoista reittiä. Tällöin pyörä- ja kävelytiet otetaan huomioon ensisijaisina kulkuväylinä. Lisäksi huomioidaan, ovatko ne käytettävissä myös talviaikaan.

Matkan mittaaminen tapahtuu kaupungin koulumatkojen mittaamiseen käytettävällä ReittiGIS –sovelluksella. Poikkeuksia kilometrirajoissa (esim. 4,9 km) ei tehdä, vaan kaikkia oppilaita kohdellaan samoin perustein. Kilometrirajat ovat pisimpiä mahdollisia omavastuumatkoja, jotka oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin.

Matkan vaarallisuus

Jos matka tai osa matkasta on vaarallinen, kunta on velvollinen järjestämään kuljetuksen vaaralliseksi katsotulle osuudelle tai korvaamaan huoltajalle matkakustannuksia (*kustannuksista tarkemmin kohdassa 2*) oppilaan kuljettamisesta. Matkan turvallisuuden arviointiperusteina käytetään tiehallinnon määrittelemiä koulumatkan turvallisuuden arviointiohjeita, jotka sisältävät erityisesti seuraavat tekijät:

- Tiellä ei ole kevyenliikenteen väylää ja tien käyttö on runsasta.
- Tien nopeusrajoitus on 80 km tunnissa tai enemmän ja tiellä on runsaasti raskasta liikennettä.
- Tiellä on vaarallinen risteys tai tien ylitys, jota ei ole ohjattu valoilla.

Matkan turvallisuuden arviointiperusteena käytetään Liikenne- ja viestintäministeriön, Tienhallinnon ja Kuntaliiton koulumatkan turvallisuuden arviointiin kehittämää KOULULIITU -arviointimenetelmää. Lisäksi yksittäisiä tapauksia voidaan arvioida erikseen. Matkan turvallisuuden arvioinnissa kuullaan tarvittaessa kaupungin liikenneinsinööriä.

A1-kielen opetus

Oppilas saattaa joutua opiskelemaan A1-kielivalinnan vuoksi jossain muussa kuin hänelle osoitetussa lähikoulussa. Tällöin hänellä on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos muut kuljetusehdot täyttyvät.

Uskonnon opetus

Kaupunki järjestää perusopetuksen 1. luokasta alkaen uskonnonopetuksen edellyttämät kuljetukset hakemuksesta.

Kaupunki järjestää kuljetukset oppilaan omalta koululta uskonnonopetukseen ja uskonnonopetuksesta takaisin omaan kouluun, mikäli tunnit sijoittuvat keskelle koulupäivää.

Koulun ja kodin välinen kuljetus uskonnonopetukseen järjestetään yleisten kuljetusperiaatteiden mukaan (kts. kohdat "Matkan pituus" ja "Matkan vaikeus tai rasittavuus").

Vieraassa kunnassa koulua käyvät oppilaat

Vieraassa kunnassa koulua käyvien koulukuljetuksia **ei järjestetä eikä korvata** lukuun ottamatta tapauksia, joissa Sivistystoimi on päättänyt vieraassa kunnassa tapahtuvasta koulunkäynnistä.

- Hyvinkään kaupunki järjestää tai korvaa julkisen kulkuneuvon mukaan ruotsinkielisille yläkoulun oppilaille matkustamisen ruotsinkieliseen kouluun Vantaalle.
- Vieraskuntalaisia kuljetetaan vain, jos asiasta on tehty sopimus ao. kotikunnan kanssa.

Maahanmuuttajalasten kuljetukset

- Hyvinkäällä asuvalle maahanmuuttajaoppilaalle voidaan hakemuksesta myöntää koulukuljetus tai saattokorvaus ensimmäisen vuoden aikana Suomeen tulosta enintään kuuden kuukauden ajaksi yli 1,5 km:n matkoilla kielitaidottomuuden ja olosuhteiden erilaisuuden perusteella.
- Edellisessä kohdassa myönnettyä aikaa voidaan jatkaa alle 10-vuotiaille (1.-3. luokkien oppilaille) valmistavan ryhmän opettajan tai luokanopettajan lausunnon perusteella, jos lapselle ei selvästi ole muodostunut edellytyksiä selvitä itsenäisesti liikenteessä. Lausunto ei velvoita kaupunkia järjestämään kuljetusta, vaan sitä käytetään asiantuntija-apuna päätöksenteossa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan kuljetukset

Aamu- ja iltapäivätoiminnan matkat eivät kuulu koulukuljetusten piiriin. Pääsääntöisesti aamu- ja iltapäivätoiminta tapahtuu koululla tai koulun välittömässä läheisyydessä. Jos toimintapiste ei ole koululla, on se kuitenkin pääsääntöisesti kävelyetäisyydellä.

Poikkeuksena edelliseen:

Keskitetyn erityisen tuen luokkien oppilaat

- Koulun omassa aamu- ja iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat kuljetetaan aamulla koululle ja iltapäivätoiminnan jälkeen koulusta kotiin. Oppilas voi saada enintään yhden kuljetuksen aamulla ja yhden iltapäivällä.
- Ne oppilaat, jotka ovat iltapäivätoiminnassa muualla kuin omassa koulussaan, kuljetetaan iltapäivällä kerhopaikkaan. Kotimatkasta iltapäivätoiminnasta kotiin vastaa huoltaja.

Työelämään tutustuminen

Työelämään tutustumisjaksolle kuljetus järjestetään koulun ilmoituksen mukaan. Edellytys kuljetuksen järjestämiselle on, että matkan pituus kotoa TET-paikkaan ylittää tämän oppaan mukaiset kilometrirajat. Kuljetus järjestetään olemassa olevien aikataulujen puitteissa. Lisäksi huoltaja vastaa kuljetuskustannuksista, mikäli työelämään tutustuminen tapahtuu toisen kunnan alueella.

Kuljetusten järjestämisen periaatteet

Kuljetuksissa käytetään ensisijaisesti olemassa olevaa julkista liikennettä. Muita kuljetusmuotoja, tilauslinja-autoja ja reittitakseja, käytetään täydentämään julkisen liikenteen yhteyksiä tai eräissä erikoistapauksissa, kuten terveydellisten syiden niin vaatiessa. Oppilaan kuljetus voi muodostua myös eri kuljetusmuodoista (esimerkiksi vuorobussi, tilauslinja-auto ja taksi). Jos kuljetusmuoto vaihtuu matkan aikana, esiopetusoppilaat saatetaan kuljetuksesta toiseen.

Aikatauluista johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai illalla. Lain mukaan oppilaan matka odotusaikoinen voi kestää enintään 2½ tuntia päivässä. Lukuvuoden alussa 13 vuotta täyttänyt tai perusopetuslain 17 § 2 momentin tarkoittamassa erityisopetuksessa olevan oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää kuitenkin enintään 3 tuntia päivässä. Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina.

Matkaan voi sisältyä oppilaan itse kulkema osuus. Oppilaat kerääntyvät sovituille pysähtymispaikoille, samalla tavoin kuin linja-autoa käyttävät oppilaat kerääntyvät linja-autopysäkeille. Kodin ja pysäkin välille ei pääsääntöisesti järjestetä kuljetuksia, jos matka on lyhyempi kuin kuljetuksen järjestämiserä eli 3 tai 5 km.

Kävellen käytetyn ajan mittaamiseen käytetään Kuntaliiton suosittelemaa laskentaohjetta:

Ikä vuosina	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Kävelyaika min/km	16	15	14	13	12,5	12	11,8	11,6	11,4	11,2	11	10,8

Esiopetuskuljetuksissa huoltaja vastaa lapsen saattamisesta kuljetukseen ja hänen vastaanottamisestaan kuljetuksesta

Saattokorvaus

Oppilaan huoltajalle voidaan maksaa anomuksesta matkakustannusten korvausta (saattokorvausta), jos oppilas täyttää kuljetusehdot ja huoltaja kuljettaa oppilasta. Jokainen anomus käsitellään tapauskohtaisesti.

Kuinka kuljetusta tai korvausta haetaan?

Perusopetuksen oppilaalle, jonka matka ylittää kolme kilometriä, voidaan myöntää koulukuljetus siihen saakka, kun hän on päättänyt kolmannen luokan. Oppilaalle, jonka koulumatka ylittää viisi kilometriä, voidaan myöntää koulukuljetus siihen saakka, kun hän on päättänyt yhdeksännen luokan. Lisäksi keskitetyn erityisen tuen luokkia käyville oppilaille voidaan kuljetus myöntää koko kouluajalle. Muiden oppilaiden kohdalla päätös tehdään aina lukuvuodeksi kerrallaan.

Jos oppilaan osoite esiopetus- tai kouluajana muuttuu, kuljetuspäätöksen voimassaolo päättyy. Muuton yhteydessä tulee tehdä koulupaikkahakemus, joka määrittää oikeutta koulukuljetukseen.

Erikoistapauksissa, kuten terveydellisten syiden perusteella tapahtuvissa kuljetuksissa tulee esittää lääkärin tai muun vastaavan asiantuntijan todistus tarvittavalle ajalle.

Koulukuljetusta haetaan erillisellä lomakkeella. Lomake löytyy osoitteesta <https://www.hyvinkaa.fi/kasvatus-ja-koulutus/perusopetus/koulukuljetukset/>

Kuljetuksen aikana

Jotta kuljetukset sujuisivat mahdollisimman joustavasti ja turvallisesti, on oppilaiden ja huoltajien oltava tietoisia seuraavista periaatteista ja noudatettava niitä:

- Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana.
- Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä. Autossa ei saa liikkua paikasta toiseen kuljetuksen aikana ja turvavyöt on pidettävä kiinni.
- Kuljettaja saa puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla.
- Huoltajan tulee ilmoittaa liikennöitsijälle tai koulukuljetuksiin, jos oppilas sairastuu, eikä tarvitse koulukyytiä.
- Liikennöitsijälle on hyvä ilmoittaa oppilaan terveydentilaa koskevista seikoista kuten allergioista, ym., jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin.
- Kuljetuksen kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun ja liikennöitsijän kanssa.
- Kuljetuksen ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy pysäkillä tai lähtee hakemaan unohtunutta tavaraa kodista. Oppilaan on oltava sovittuna aikana sovitulla pysäkillä, ei esimerkiksi jossain sen läheisyydessä.
- Kuljetus ei ole myöhässä, jos se saapuu pysäkillä 10 minuutin kuluessa sovitusta ajasta.
- Kuljetusauto ei saa ohittaa pysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkillä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana.
- Kuljetusta käytettäessä on annettava selvä ja reipas pysähtymismerkki. Talvella heijastin auttaa ratkaisevasti näkymistä.

Maksu suoritetaan linja-autossa kortilla, jonka tulee olla ehjä ja oikealle välimatkalle annettu. Jos kuljettaja huomauttaa virheellisestä kortista, on oppilaan välittömästi koululla ilmoitettava asia koulusihteerille tai pikkukoulun rehtorille.

Poikkeustilanteet

Kaupunki vastaa kaikista oppilaille esiopetuksessa, koulussa tai koulumatkalla tapahtuvista tapaturmista. Vastuu koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Kaupunki korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata.

Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Jos sattuu vakavuusasteeltaan lievempi onnettomuus, on koulu velvollinen tiedottamaan oppilaiden huoltajia tapahtuneesta.

Vahinko tai ilkivalta

Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kaupunki ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

Koulukuljetuksen myöhästyminen

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että auto ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Liikennöitsijä on tällöin velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen. Oppilaan ei pidä kuitenkaan odottaa kuljetusta pysäkillä loputtomiin, vaan on parasta, että hän menee takaisin kotiinsa.

Pysäkin sijainti

Pääsääntöisesti liikennöitsijä osoittaa oppilaalle pysäkin paikan, joka voi olla linja-autopysäkki, liittymä tai muu liikenteellisesti turvallinen paikka. Jos oppilaan huoltajalla ja liikennöitsijällä on erimielisyyttä pysäkin paikasta, kaupunki päättää lopullisen paikan

Kova pakkanen

Kovien pakkasten vuoksi ei järjestetä erillisiä kuljetuksia. Kuljetusoppilaat kuljetetaan kuitenkin tavalliseen tapaan. Huoltajan on itse päätettävä, lähettääkö lapsensa kouluun sään ollessa erityisen kylmä. Poikkeuksena lääkärilausunnot esim. astmapotilaille.

Reklamaatiot

Mahdollinen laatuvirheitä koskeva palaute osoitetaan sivistystoimeen sähköpostitse (koulukuljetukset@hyvinkaa.fi) tai kaupungin asiakaspalautejärjestelmän kautta. Kaikki sivistystoimelle tulleet valitukset kirjataan ylös ja selvitetään liikennöitsijän kanssa. Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä poliisiin.

Liikenneturvallisuus

Hyvinkään kaupunki tekee omalta osaltaan jatkuvaa työtä kuljetusten turvallisuuden puolesta. Huoltajien toivotaan huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain hyvä koulumatkareitti ja liikenteessä kulkeminen. Ensimmäisen ja toisen luokan oppilaita ei ole syytä päästää kouluun polkupyörällä. Pyöräilykypärän käyttöä suositellaan aina pyöräillessä. Myös heijastimien käyttö on ehdottoman tärkeää pimeään vuodenaikaan.